

Jozef in de gevangenis

Genesis 39:7-23 en 40:1-23

Vooraf

Dit verhaal is het derde in een serie over Jozef. De kennismaking met Jozef stond de eerste les centraal, in de tweede les Jozef de dromer en Jozef de slaaf.

Doel

De kinderen kennen het verhaal van Jozef en de vrouw van Potifar en dat van de dromen van de schenker en de bakker. De kinderen ontdekken dat God voor Jozef blijft zorgen, zowel bij Potifar als in de gevangenis. De kinderen weten dat zij God moeten gehoorzamen. God weet wat goed voor hen is, want Hij houdt van hen.

Benodigheden

- Introductie 2: pop Rik, trommel met koekjes (voor ieder kind)
- De Bijbel open: Bijbel, boekenlegger, kan, boterhambordje
- Zingen: HGJB-bundel Op Toonhoogte
- Verwerking 1: bijlage op stevig (wit) A4-papier, nietmachine, kleurpotloden, scharen
- Verwerking 2: tape of rood-wit lint om vakken op de grond te maken

Tijdpad

Programmaonderdeel	Keuzemogelijkheden	Tijd (in minuten)
Binnenkomer	Opstap begint!	2
Introductie	1. Doorfluistertje	4
	2. Poppenspel	5
De Bijbel open	Opstap	2
	Voorbeeldvertelling	5
	Afstap	1
	Actie	6
Bidden en zingen		5
Verwerking	1. Speel je mee? (creatief)	10
	2. Gevangenis spel (spel)	8

Programma

Binnenkomer

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
wat fijn dat jullie er zijn.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

*Kom maar in de kring,
kom maar in de kring,
kom maar in de kring en zing.
Zing en klap, zing en klap,
wij gaan sa-men, op stap!*

Stap, stap, stap, we gaan op stap,
we pakken de Bijbel erbij.
Stap, stap, stap, we gaan op stap,
kom maar in de kring en klap [KLAP, KLAP].

(Refrein)

Stap stap stap
stap stap stap
sssssssstap

Introductie 1 – Doorfluistertje

Aankondiging

Vandaag hebben we het over gehoorzamen. Gehoorzamen is eigenlijk goed luisteren. Goed luisteren naar wat de Heere God graag wil. Vraag aan de kinderen naar wie ze nog meer luisteren. Je luistert naar je papa, mama, meester of juf. Zij weten wat goed voor je is. Goed luisteren is soms moeilijk. Je moet zelf stil zijn om iemand anders goed te horen!

Werkwijze

Alle kinderen zitten in de kring. Laat de kinderen héél stil zijn.

Fluister een zin in het oor van het kind naast je. Bijvoorbeeld: Jozef luistert goed naar de Heere God. Het doorfluisteren van de zin mag maar één keer.

Het volgende kind fluistert de zin in het oor van het kind die daarnaast zit, enzovoort.

Wie luistert heel goed en weet de zin nog?

Als de hele kring rond is, mag het laatste kind de zin hardop uitspreken. Is de zin nog steeds dezelfde als in het begin?

Afronding

Leg uit dat Jozef heel goed naar de Heere God luisterde. Jozef luisterde niet alleen naar zichzelf! De Heere God wil graag dat wij ook goed naar Hem luisteren.

Introductie 2 – Poppenspel

Rik heeft een koekje in zijn hand. Er zitten koekkrumels aan zijn mond. Naast Rik staat een koekjestrommel.

- Rik Smak... smak... *(Rik komt al koekjes etend op)* Zó, dat was lekker! Weten jullie hoe ik aan die koekjes kom? *(laat de kinderen reageren)*
- Rik Precies! Uit de koekjestrommel! Ze smaken héérlijk! Ik zag de trommel staan en dacht: Ik neem een koekje! Eigenlijk zou ik er nog wel eentje lusten! Zou dat mogen? *(Laat de kinderen reageren. Het is belangrijk dat de kinderen vertellen waarom Rik niet nog een koekje mag nemen: je moet het eerst vragen en als je te veel koekjes eet, krijg je buikpijn en/of word je te dik.)*
- Rik Eigenlijk hebben jullie gelijk, maar de koekjes zijn zo lekker. Ik neem er nog één!
- Leiding Hoi Rik! Hè, wat zie ik bij je mond?
- Rik Oh, eh, niets.
- Leiding *(tegen de kinderen)* Weten jullie misschien wat er gebeurd is? *(laat de kinderen reageren en vertel dat je het ook van Rik wilt horen)*
- Leiding Ja Rik. Ik zie de koekkrumels. Hoe kom jij aan die koekjes?
- Rik Oh, gewoon.
- Leiding Nee, Rik. Vertel het maar eerlijk dan ben ik niet boos op je.
- Rik Ik zag de koekjestrommel staan. Ik had zin in een koekje. Toen heb ik ze opgegeten. De kinderen zeiden nog wel dat ik het niet moest doen. Ik moest het eerst vragen! *(laat Rik zachtjes, langzaam en op een verdrietige toon praten)*
- Leiding De kinderen hebben gelijk, Rik! Je had niet van de koekjes mogen smullen.
- Rik Ik wilde het eigenlijk ook niet maar ik heb het tóch gedaan.
- Leiding Weet je, Rik? Iets níét doen wat je eigenlijk wél graag wilt, is moeilijk!
- Rik Ja, dat klopt! Ik wist in mijn hart dat het niet goed was dat ik stiekem uit de koekjestrommel snoepte.
- Leiding Precies, Rik! Je had het niet moeten doen. Gehoorzaam zijn en luisteren, maakt wel blij! Ik heb een idee!
- Rik Nou, vertel! Misschien word ik dan ook weer blij!
- Leiding *(tegen Rik)* Wie waren er wel gehoorzaam?
- Rik Alle kinderen! Zij vertelden dat ik het níét moest doen!
- Leiding Heel goed! Zij snoepten niet uit de trommel, maar wilden natuurlijk eigenlijk ook wel een koekje! Daarom mag jij ze nu allemaal blij maken met een koekje.
- Rik Wat fijn! De volgende keer zal ik ook gehoorzaam zijn.
Leg Rik weg en laat de kinderen om de beurt een koekje pakken.

De Bijbel open

Opstap

Ga vragenderwijs terug naar het vorige verhaal. Jozef lag in zijn bed. Hij droomde over korenschoven en sterren. Wat deden de korenschoven en sterren? (*buigen*) De broers van Jozef waren jaloers. Waar gooiden ze Jozef in? (*in een put*) Daarna werd hij verkocht aan Potifar. Wat moest Jozef voor hem doen? (*werken*) Vandaag gaat het weer over dromen. Jozef droomt niet. Twee andere mannen dromen. Wat zouden zij dromen?

We gaan het opzoeken in de Bijbel! Pak de Bijbel en vraag een van de kinderen om hierin het bijbelgedeelte van vandaag op te zoeken. Vooraf heb je al een boekenlegger op de juiste plek in de Bijbel gelegd. Zeg dat je het verhaal dat hier staat nu gaat vertellen.

Voorbeeldvertelling

Hoe zou het met mijn vader Jakob zijn, denkt Jozef. Ik mis hem wel heel erg. Wat was ik bang in de put! Ik ben blij dat ik daar nu uit ben. God zorgt dat ik nu bij Potifar karweitjes mag doen. Ik doe goed mijn best. Jozef veegt weer verder. (*maak een veegbeweging met je arm*)

Op een dag gebeurt er iets naars. De vrouw van Potifar wil ook de vrouw van Jozef zijn.

‘Dat kan niet’, zegt Jozef. ‘U hebt al een man. Dat vindt de Heere God niet goed als ik ook uw man wordt.’

‘Toe nou’, zeurt de vrouw. ‘Dat geeft toch niks!’

Elke dag zeurt ze bij Jozef. Op een dag wordt ze zelfs boos op hem. Ze grijpt Jozef's jas. Maar Jozef rent snel weg, zonder zijn jas. 's Avonds komt Potifar thuis. ‘Kijk, dit is de jas van Jozef’, zegt de vrouw. ‘Hij wilde mijn man worden’, jokt ze. Potifar weet niet dat zij jokt! Potifar gelooft zijn gemene vrouw! ‘Jozef moet in de gevangenis!’, zegt hij woedend. (*kijk heel erg boos*)

Daar zit Jozef; in de gevangenis. Het was zo fijn bij Potifar, nu lijkt alles voorbij. Maar ook in de gevangenis laat God Jozef niet alleen. De Heere God vergeet nooit iemand. Hij helpt Jozef. De bewaker van de gevangenis ziet wel dat Jozef een eerlijke man is.

‘Jij mag mij komen helpen’, zegt de bewaker. (*kijk heel blij*)

Elke dag mag Jozef nu het eten rondbrengen in de

gevangenis. Elke dag komt hij bij twee mannen. De ene man is de schenker van de koning. De schenker (*leg de nadruk op schenken en schenk met de kan*) schenkt de wijn voor de koning in. De andere man is de bakker. Hij bakt het brood en geeft het aan de koning. (*laat het boterhambordje zien*) Allebei hebben ze iets verkeerd gedaan. De koning is heel erg boos op hen geworden. ‘Jullie moeten allebei naar de gevangenis!’, heeft de koning gezegd.

Op een morgen, als Jozef het ontbijt komt brengen, kijken de schenker en de bakker heel verdrietig en bang.

‘Wat is er met jullie aan de hand?’, vraagt Jozef.

‘Wij hebben vannacht allebei gedroomd, maar we weten niet wat onze dromen betekenen.’

‘Alleen God kan dromen uitleggen’, zegt Jozef. ‘Vertel de droom maar aan mij dan zal ik aan God vragen wat jullie droom betekent.’

De schenker begint: ‘In mijn droom zag ik een mooie druivenplant met drie takken. Die takken hingen vol met druiven. Ik kneep al het sap uit de druiven. (*doe alsof je de druiven fijn knijpt met je handen*) Ik deed het druivensap in de beker van de koning en gaf het aan hem.’

‘Dat is een mooie droom’, zegt Jozef. ‘De Heere God is u niet vergeten. Over drie dagen (*laat drie vingers zien*) mag u uit de gevangenis en weer gaan werken voor de koning’. (*kijk heel blij*)

Dan vertelt de bakker: ‘Ik droomde dat ik drie manden met brood en gebak op mijn hoofd droeg. Toen kwamen er vogels en die pikten al het brood en gebak uit de bovenste mand.’

Nu kijkt Jozef verdrietig. ‘Uw droom betekent dat u niet meer voor de koning zult werken.’ (*kijk heel verdrietig*)

Drie dagen later is de koning jarig. Hij geeft een groot feest.

‘Vandaag mag ik uit de gevangenis! Ik mag de wijn voor de koning weer inschenken!’, zegt de schenker tegen Jozef.

‘Schenker’, antwoordt Jozef, ‘wilt u alstublieft aan de koning vragen of ik ook uit de gevangenis mag? Ik heb nooit iets verkeerd gedaan.’

‘Ja hoor, dat beloof ik!’, zegt de schenker.

Maar als de schenker weer bij de koning is, vergeet hij Jozef. Hij denkt niet meer aan hem. (*kijk heel verdrietig*) Jozef zit weer alleen in de gevangenis. De

schenker is Jozef vergeten, maar de Heere God vergeet Jozef niet!

Afstap

Wat knap van Jozef hè? Hij luistert niet naar de slechte vrouw. Jozef gehoorzaamt God. De Heere God zorgt voor Jozef, ook in de gevangenis. De schenker vergeet Jozef! De Heere God vergeet Jozef en jou nooit! Luister, net als Jozef, naar de Heere God. In de Bijbel staat hoe je dat moet doen.

Actie

Speel met de kinderen de twee dromen uit.

De schenker ligt te slapen. *(laat de kinderen hun ogen dichtdoen en twee handen onder hun hoofd)* Hij droomt over een druivenplant. De plant heeft drie grote takken. *(de kinderen steken drie keer hun arm lang uit)* Er hangen druiven aan. De schenker plukt de druiven. *(pluk één voor één een druif)* De schenker maakt er wijn van. *(knijp je vuisten om de beurt dicht)* De schenker pakt de kan. *(de kinderen tillen hun hand op alsof ze een kan pakken)* Hij schenkt de wijn in een beker. *(maak een schenkbeweging met je ene hand en met de andere hand houd je de beker vast)* De schenker is trots. *(de kinderen doen hun schouders naar achteren en hun hoofd omhoog)*

De bakker ligt te slapen. *(laat de kinderen de ogen dicht doen en twee handen onder hun hoofd)* Hij stopt brood in een mand. *(maak een bolletje van je hand en leg de broodjes één voor één in de mand)* De bakker zet de mand op zijn hoofd. *(maak met je handen een tilbeweging boven je hoofd)* Hij pakt nog een mand en doet hetzelfde. *(herhaal de handeling)* Hij pakt de derde mand en zet die mand als laatste op zijn hoofd. *(herhaal de handeling nog een keer en laat de kinderen heel voorzichtig rechtop gaan staan)* Opeens komen er vogels. *(maak vliegbewegingen met je armen)* Ze pikken met hun snavel brood en taart uit de bovenste mand. *(laat je hand open en dicht gaan)* God vertelt aan Jozef wat de dromen betekenen. De droom van de schenker is fijn. *(kijk blij)* Hij mag uit de gevangenis en weer bij de koning gaan werken. De droom van de bakker is niet fijn. Hij mag niet meer voor de koning gaan werken. *(kijk verdrietig)*

Gebed

Lieve Heere God, dank U wel dat U voor Jozef zorgde bij Potifar. Jozef gehoorzaamde U, hij luisterde naar U. Wilt U ons helpen om ook goed naar U te luisteren? U vergat Jozef niet. Dank U wel dat U ons ook nooit vergeet. Wij danken U voor de Bijbel. Zo leren wij u steeds beter kennen en van U te houden! Amen.

Zingen

Jozef zoekt zijn grote broers (Op Toonhoogte 366)

Aankondiging

In het derde couplet van dit lied wordt het bijbelgedeelte herhaald. Zing eerst couplet 1 en 2. Deze coupletten zijn in de vorige les ook al gezongen. Vandaag komt het derde couplet erbij. We beginnen bij het eerste versje. Daar horen ook gebaren bij.

Lied

Jozef zoekt zijn grote broers, *(handen boven ogen en rondkijken)*
 alle tien zijn ze jaloers, *(tien vingers opsteken)*
 op zijn jas en op zijn dromen, *(wijs bovenkleding aan, daarna ogen dicht)*
 als ze Jozef aan zien komen, *(loopbeweging met voeten)*
 wordt zijn mantel afgerukt. *(wijs bovenkleding aan)*
 Diep zit Jozef in de put. *(handen voor de ogen)*

Met een slavenkaravaan, moet hij naar Egypte gaan. Alle dromen zijn vergeten, heel veel kwaad wordt hem verweten. Jozef die onschuldig is komt in de gevangenis.

Lange jaren gaan voorbij, maar de Heer is hem nabij. Nieuwe dromen worden wakker door de schenker en de bakker.

Maar de schenker, hij vergeet

al wat Jozef voor hem deed

muziek: Wim ter Burg, tekst: Hanna

Lam © Kok Alles wordt nieuw 1/6

Verwerking 1 – Speel je mee? (creatief)

Aankondiging

Jozef zat in de gevangenis. Wie zaten er nog meer? De schenker en de bakker. Zij krijgen allebei een droom. Jozef legt de dromen uit. God helpt Jozef om de dromen uit te kunnen leggen.

Werkwijze

Geef elk kind een kopie van de bijlage (één strook). Laat de kinderen vertellen wie het zijn. Benadruk bij de schenker de kan en de beker. De bakker heeft brood in zijn handen. Kleur de drie vingerpoppetjes. Knip of prik ze uit over de dikke lijnen. Maak een rolletje van elk poppetje en niet de uiteinden met de nietmachine aan elkaar (of plak deze vast met plakband).

Afronding

Laat elk kind de vingerpoppetjes op tafel zetten. Doe eerst Jozef om je vinger en daarna de schenker. Herhaal in korte zinnen het bijbelverhaal. Laat de kinderen dit eventueel in tweetallen doen.

Verwerking 2 – Gevangenis spel (spel)

Aankondiging

Jozef zat in de gevangenis terwijl hij niets verkeerd had gedaan. Ook de schenker en de bakker zaten in de gevangenis. Zij hadden beiden wel iets verkeerd gedaan. Over deze drie mannen in de gevangenis doen we een spel.

Werkwijze

Verdeel de zaal in 4 vakken door middel van tape of lint op de grond.

Verdeel de kinderen in 3 groepen. De groepen bestaan uit Jozefs, schenkers en bakkers.

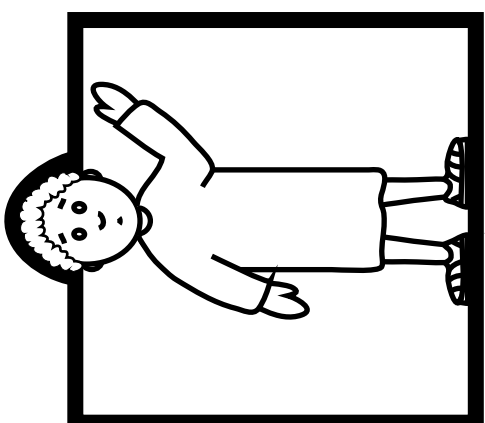
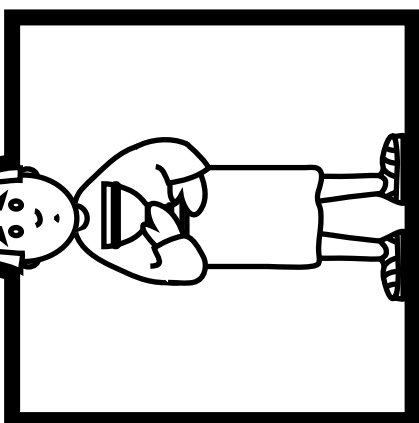
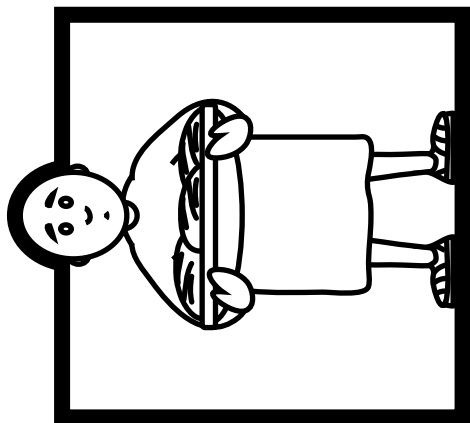
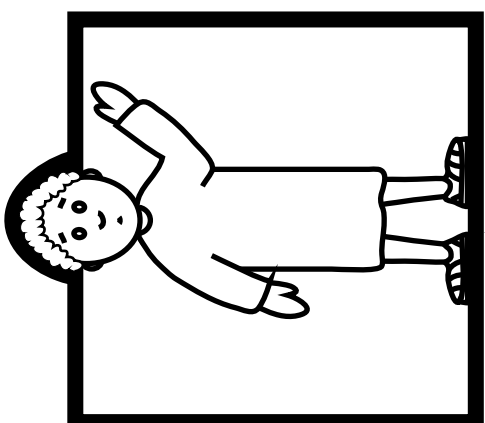
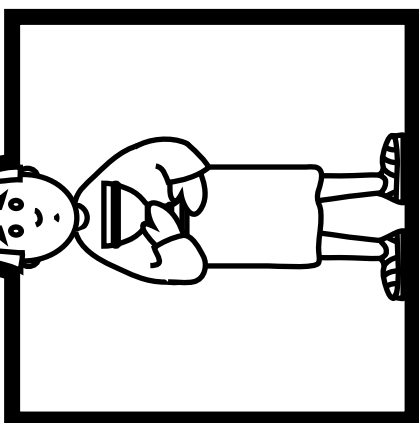
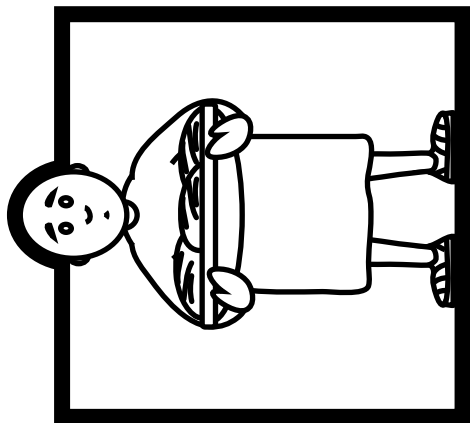
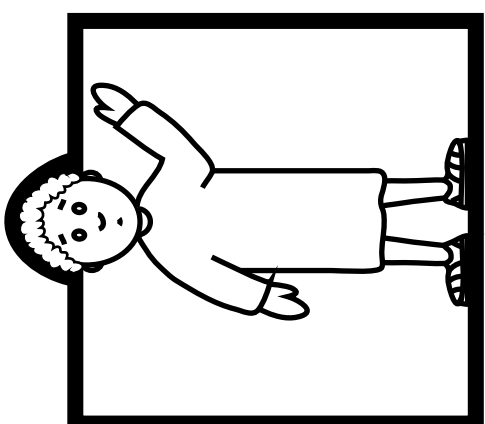
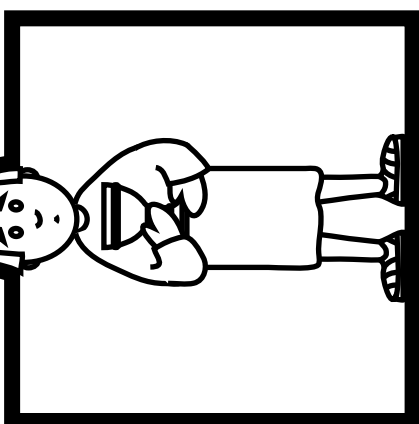
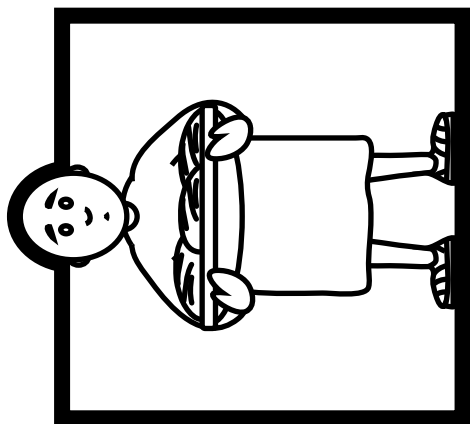
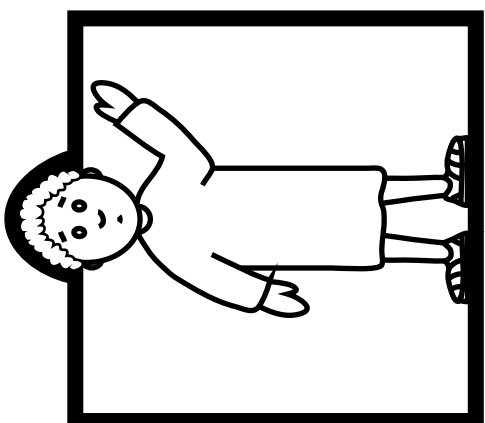
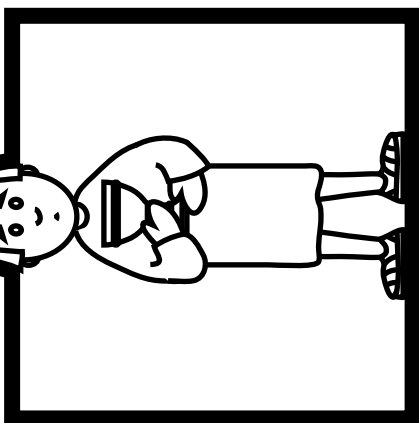
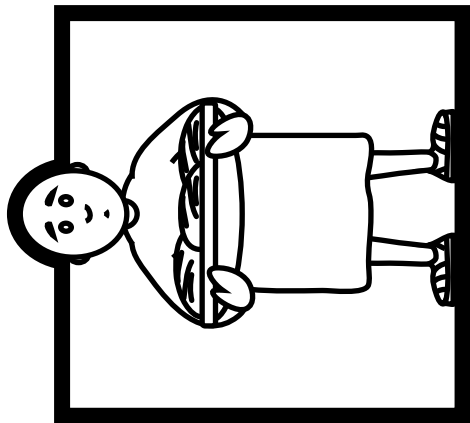
Elke groep gaat in één vak staan. Eén vak blijft leeg.

Noem nu één groep. Bijvoorbeeld: bakkers! De bakkers gaan naar het lege vak. Noem steeds verschillende groepen en laat de kinderen zich verplaatsen.

Maak het spel vervolgens moeilijker door 'gevangenen' te zeggen. Dit zijn alle groepen! Iedereen mag nu naar een ander vak. Kijk weer goed wie je bent. Leg eventueel in ieder vak een vingerpopje neer, zodat de kinderen kunnen zien wie ze zijn.

Afronding

Jozef blijft in de gevangenis. De schenker is hem vergeten. De volgende keer horen we dat God Jozef niet vergeet! Jozef komt uit de gevangenis!

Jozef in de gevangenis

Genesis 39:7-23 en 40:1-23

Op dit blad kunt u lezen wat er tijdens Opstap is gedaan, zodat u er thuis op terug kunt komen.

Omschrijving

Vandaag hebben de kinderen het derde verhaal uit de serie over Jozef gehoord. Jozef gehoorzaamde de Heere God door niet naar de vrouw van Potifar te luisteren. Gehoorzaam zijn is soms moeilijk maar maakt ons wel gelukkig.

Ook stonden opnieuw twee dromen centraal. De droom van de schenker en de droom van de bakker. God gebruikte Jozef om de dromen uit te leggen. Wij hebben de Bijbel gekregen om God te leren kennen. In het leven van Jozef wordt steeds duidelijker dat God een plan met Jozef heeft. Hij heeft het vaak heel moeilijk maar God houdt het leven van Jozef in Zijn Hand!

Lied (Op Toonhoogte 366)

Jozef zoekt zijn grote broers, *(handen boven ogen en rondkijken)*

alle tien zijn ze jaloers, *(tien vingers opsteken)*
op zijn jas en op zijn dromen, *(wijs bovenkleding aan, daarna ogen dicht)*

als ze Jozef aan zien komen, *(loopbeweging met voeten)*

wordt zijn mantel afgerukt. *(wijs bovenkleding aan)*
Diep zit Jozef in de put. *(handen voor de ogen)*

Met een slavenkaravaan,
moet hij naar Egypte gaan.
Alle dromen zijn vergeten,
heel veel kwaad wordt hem verweten.
Jozef die onschuldig is
komt in de gevangenis.

Lange jaren gaan voorbij,
maar de Heer is hem nabij.
Nieuwe dromen worden wakker
door de schenker en de bakker.
Maar de schenker, hij vergeet
al wat Jozef voor hem deed

muziek: Wim ter Burg, tekst: Hanna Lam
© Kok Alles wordt nieuw 1/6

Tips om hierop terug te komen in het gezin

- Bekijk met de kinderen de drie vingerpopjes, als ze die gemaakt hebben. Wie is wie? Herhaal samen het verhaal van Jozef in de gevangenis. Laat de schenker en de bakker hun droom vertellen. Jozef legt daarna namens God de dromen uit. Het verhaal eindigde dat de schenker Jozef vergeet.
- We hebben gesproken over gehoorzaam zijn. Jozef gehoorzaamde God door de wil van God te doen. Welke regels geeft God aan ons? Kan uw kind er eentje bedenken?
- Schrijf of teken met elkaar een paar gezinsafspraken die voor jullie gezin belangrijk zijn. Bijvoorbeeld: Met speelgoed spelen wij samen. Op zaterdag eten wij patat. Iedereen mag meedoen. Onder het eten luisteren wij naar elkaar. We ruimen met elkaar de tafel af.
- Laat de kinderen deze week schenker en bakker zijn. Ze kunnen helpen met drinken inschenken en de broodmand vullen.